

Turkish Studies

Educational Sciences

Volume 13/27, Fall 2018, p. 1305-1322
DOI: 10.7827/TurkishStudies.14514
ISSN: 1308-2140
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info/Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş: Kasım 2018*

✓ *Accepted/Kabul: Aralık 2018*

✍ *Referees/Hakemler: Prof. Dr. Mücahit COŞKUN - Doç. Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ - Doç. Dr. Halil TOKCAN*

This article was checked by iThenticate.

10. SINIF COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA (2005) YER ALAN KAZANIMLARA, ÖĞRETME-ÖĞRENME VE ÖLÇME-DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

*Erol SÖZEN**

ÖZET

Eğitimin asıl hedefi bireyi tüm yaşantısına hazırlamaktır. Eğitim programlarının buna göre düzenlenmesi önemlidir. Ders öğretim programlarının uygulanabilir olması, uygulayıcılar tarafından iyi anlaşılması oldukça önemlidir. Yapılan bu çalışmanın amacı, 2005 Coğrafya Dersi 10. Sınıf Öğretim Programının (CDÖP) kazanımlarına, öğrenme-öğretme süreçlerine ve ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretmen görüşlerini değerlendirmektir.

Araştırma betimsel tarama (survey) modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle, 10. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın kazanım, öğretme ve ölçme-değerlendirme süreçleri, öğretmen görüşlerine göre değerlendirebilmek için uzman görüşlerine başvurularak, veri toplama aracı olarak 16 soru içeren anket formu oluşturulmuştur. Anket maddeleri 113 kişilik bir coğrafya öğretmeni grubuna uygulanarak güvenilirlik ve geçerlik hesaplamaları yapılmıştır. Ölçeğe ait Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının 10. Sınıf kazanımlarına yönelik boyutun ,77 olduğu, öğrenme durumlarına yönelik boyutun ,76 olduğu, ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin boyutun ise ,78 olduğu görülmektedir.

Araştırmanın alt problemlerinin analizinde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri kullanılmış; t- Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (one way anova) testi yapılmıştır. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf coğrafya ders öğretim programına ilişkin görüşlerinin cinsiyet, okul türü ve kıdem değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Araştırmada, coğrafya öğretmenlerinin

* Dr. Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi, E-posta: erolsozen@duzce.edu.tr

10. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programı'na yönelik görüşleri kazanımlar, öğretme ve ölçme değerlendirme süreçleri boyutlarında "katılıyorum" düzeyinde gerçekleşmiştir.

10. sınıf programına ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyetlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; kazanım ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin görüşler anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Yöntem boyutuna ilişkin görüşler anlamlı bir farklılık göstermiştir. 10. sınıf programına ilişkin öğretmen görüşlerinin okul türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; kazanım ve ölçme değerlendirme boyutuna ilişkin görüşler anlamlı bir farklılık göstermiştir. 10. sınıf programına ilişkin öğretmen görüşlerinin kıdem değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; yöntem, ölçme boyutuna ilişkin görüşler anlamlı bir farklılık göstermiştir. Kazanım boyutuna ilişkin görüşler anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya öğretim programı, kazanım, öğrenme-öğretme, ölçme-değerlendirme.

TEACHERS' VIEWS ABOUT THE TERMS ACQUISITION, TEACHING-LEARNING, AND ASSESSMENT- EVALUATION PROCESSES BASED ON THE 10TH GRADE GEOGRAPHY CURRICULUM(2005)

ABSTRACT

The main purpose of education is a preparation of the whole life. While preparing curriculum, it is important to determine them according to the general and the special needs of the country. The aim of this study is the evaluation of the 10th grade geography curriculum about in terms acquisition, teaching process and assessment-evaluation in effect since 2005 according to the the views of geography teachers.

This is a descriptive study. Therefore, a data collection tool which includes 16 questions was developed in order to evaluate the geography curriculum according to the teachers and by applying the expert views. The data collection tool was applied after reliability and validity measurements. In this study, the pilot study data was applied to a geography teachers group which consists of 113 teachers for the measurments of its reliability and validity. The instruments' Cronbach Alpha reliability coefficient value for the 10th grade terms acquisition dimension was calculated as .77, learning situations dimension was .76, and assment and evaluatoin processes dimension was calculated as .78.

In the research conducted, the teachers'views for the 10th grade geography curriculum have been realized on the level of "agree" in terms acquisition, teaching process and assessment-evaluation.

In the analysing of the sub problems of the research, the values of frequency, percentage and mean have been used; t-test and one-way analysis of variance(one way anova) have been done. It is searched whether the options of the teachers who participate in the research

about the 10th grade geography curriculum differs according to the gender, school type and seniority.

In this research study, the teachers' views for the 10th grade geography curriculum have been realized on the level of "agree" in terms acquisition, teaching process and assessment-evaluation. When it is analysed whether the views of the teachers for the 10th grade curriculum, the views for acquisition, assessment-evaluation hasn't showed a meaningful difference. The views for method has showed a meaningful difference. When it is analysed whether the teachers' views differs according to the variable of school type, the views for the acquisition and the assessment-evaluation has showed a meaningful difference. When it is analysed whether the views differs according to the variable of seniority; the views for method, assessment, has showed a meaningful difference. The views for the dimension of acquisition hasn't showed a meaningful difference.

STRUCTURED ABSTRACT

1. Introduction

In curriculum development process, it is important to determine the general and the special needs of the country. The aim of this study is the evaluation of the 10th grade geography curriculum about terms acquisition, teaching process, and assessment-evaluation in effect since 2005 according to the views of geography teachers.

Geography courses has been taught since 1924. However, curriculum development process and important steps were taken with the efforts of Turkish Geography Congress which gathered in 1941.

Geography lesson curricula have been changed since 1924 as other subjects. (Artvinli 2007, Akkuş 2008). The changes in geography curricula were made in 1942, 1957, 1971, 1973, 1982, 1983, and 1992. The Geography Lesson Curriculum, which was put into practice in 2005, started to be implemented in the 9th grade by the decision of the Ministry of Education. One year later, it was applied in the 10th grade. Gradually, started to be applied in 11th and 12th grades. Each change has been a new intervention in the program. In America, the rapidly developing geography unfortunately was less popular in our country than it was in the 1950s, and the reason for that is interventions made by non-experts in geography programs (Alım, 2003). In 1994, NASA listed geography as one of the four major courses in the country's most important and strategic four courses, along with mathematics, science and technology in the US. It is very important to get geography teachers' opinions about the Geography Curriculum after they implement and recognize the curriculum.

Learning how much teachers absorbed and acquired the new curricula after the Geography Curriculum implementation is as important as making a new curricula because it enables curriculum makers to improve it. The results of the research are thought to make significant contributions to geography teaching in Turkey.

The results of the research will provide a new point of view for the Ministry of National Education and the officials working in the program

development process. Geography teachers will be positively affected by this research because their views on the curricula was included.

2. Method

This research conducted a survey model. The survey model is based on the description of the existing situation as it is (Karasar, 1994). This method is a preferred research method in Social Sciences (Borg ve Gall,1971:187). The survey is an important tool for such research in providing statistical data (Arseven, 2001). For this reason, a scale has been developed for this research study. Expert opinions received for the developed scale, and related field and literature review was conducted.

2.1. Sample

The potential sample of this study were Geography teachers. The sample of the study consists of 507 geography teachers that were selected randomly. The questionnaire was applied to 507 geography teachers.

2.2. Data Collection Tool

16-point scale was developed based on expert opinions. The scale was developed to be a five point Likert type scale. Many important points were taken into consideration when creating the survey. In order to have scale validity, experts opinions were the center of this study. Necessary corrections have been made to make it suitable for pre-study.

In pilot phase of this study, the scale was applied to a geography teachers group which consists of 113 teachers for the measurements of its realibility and validity. The instruments' Cronbach Alpha reliability coefficient value for the 10th grade terms acquisiton dimension was calculated as .77, learning situations dimension was .76, and assment and evaluatoin processes dimension was calculated as .78.

3. Findings

In this research study, the teachers' views for the 10th grade geography curriculum have been realized on the level of "agree" in terms acquisition, teaching process, and assessment-evaluation. When it is analysed for the views of the teachers for the 10th grade curriculum, the views for acquisition, assessment-evaluation hasn't showed a meaningful difference. The views for method has showed a meaningful difference. When it is analysed whether the teachers' views differs according to the variable of school type, the views for the acquisition, and the assessment-evaluation has showed a meaningful difference. When it is analysed whether the views differs according to the variable of seniority; the views for method, assessment, has showed a meaningful difference. The views for the dimension of term acquisition hasn't showed a meaningful difference.

4. Discussion and Results

➤ Geography teachers ' views on the term acquisition, teaching and learning processes, and evaluation and assessment of the geography curriculum have been at the level of "agree". These results coincide with the findings of Akkuş (2008). This result was lower in Artvinli's (2007) study.

➤ The views of Geography teachers, participating in the study on the process of evaluation and assessment in 10th grade geography curriculum, according to the type of school they work, has been in favor of teachers that work in general high school. These results also coincide with the findings of Akkuş (2008), Aksoy and Koç (2010).

➤ The opinions of the geography teachers who participated in the research about the 10th grade geography curricula terms acquisition did not show a significant difference according to the seniority variable. When it comes to the variable experience, teachers' views on teaching and learning processes showed a significant difference against the teachers with experience between 1-5 years. These results can be supported by the findings of Akkuş (2008) and Aksoy and Koç (2010).

Keywords: geography curriculum, Acquisition, Teaching Process, assessment-evaluation.

1. Giriş

Günümüzde birçok alanda hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu durum toplumsal ve bireysel ihtiyaçlar da değiştirmektedir. Türkiye’de bu değişim sürecinden en çok etkilenen alanların başında eğitim sistemi gelmektedir. Türk Eğitim sistemi içinde model arayışları güncelliğini korumaktadır. Model arayışlarında ise ders öğretim programlarında yapılan düzenlemeler dikkati çekmektedir.

Coğrafya dersi öğretimi 1924’ten itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Ancak 1941’de toplanan Türk Coğrafya Kongresi’nin çalışmalarıyla önemli adımlar atılmaya ve program düzenlenmeye çalışılmıştır. Coğrafya dersi öğretim programları da diğer branşlarda olduğu gibi 1924’ten günümüze kadar değişikliklere uğramıştır. 1942, 1957, 1971, 1973, 1982, 1983, 1992 yıllarında CDÖP’lerde değişiklikler yapılmıştır (Artvinli 2007, Akkuş 2008). Bu programları uygulayan öğretmenlerin programları tanıma ve uygulamadaki kararlılığı, programlara yönelik duyuşsal özellikleri ve meslektaşları arasındaki işbirliğinin düzeyi programların uygulamadaki başarısını etkilemektedir. Hazırlanan programlar uygulanırken, programın hedef kitle tarafından anlaşılıp anlaşılmadığının, ne ölçüde kavrandığının değerlendirilmesi, bu sayede programın geliştirilmesi, programın kendisi kadar önemli bir konudur (Bulut, 2006).

2005 yılında uygulamaya giren Coğrafya Dersi Öğretim Programı (CDÖP) Milli Eğitim Bakanlığının kararıyla ilk yıl 9. sınıflarda uygulanmaya başlanmıştır. Bir yıl sonra da 10. sınıflarda uygulanmıştır. Kademeli olarak 11 ve 12. sınıflarda da uygulanmaya başlanmıştır.

Günümüz Türkiye eğitim sisteminde ihmal edilmiş ve sadece sosyal bilimler alanına hapsedilerek kısır karaktere bürünmüş bir disiplin görüntüsü sergileyen coğrafya bu haliyle bilim çevrelerinin ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır (Alım, 2003). Yapılan çalışmalar her ne kadar iyi niyetli olsa da yeterliliği hep tartışılmıştır. Her yeni çalışma programa yeni bir müdahale olmuştur. Örneğin 1974–1975 öğretim yılında yürürlüğe giren müfredat programları hazırlanırken, ortaöğretim coğrafya programları, bu modern programların uygulanacağı gerekçesiyle haftalık ders saatleri azaltılmak suretiyle daha da verimsiz duruma getirilmiştir (Doğanay, 2002). Hatta bazı akademisyenler Avrupa ve Amerika’da hızla gelişen coğrafyanın maalesef ülkemizde 1950’lerden daha az popüler olduğu, yıllar boyunca coğrafya programlarına uzman olmayan kişilerce müdahale edildiği konusuna dikkati çekmektedirler (Alım, 2003). Hâlbuki aynı yıllardan itibaren gelişmiş ülkelerde coğrafyanın ihmal edilmesinin neden olduğu sonuçlar sorgulanmıştır. Nitekim 1994 yılında, ABD’de “coğrafya”, NASA Eğitim Bölümü tarafından ülkenin en önemli ve stratejik dört ders içinde matematik, fen bilimleri ve teknoloji ile birlikte dört temel dersten biri olarak listeye alınmıştır (Bednarz ve diğ., 2005). Kısacası 70’li yıllardan itibaren gelişmiş ülkelerde coğrafyanın ihmal

edilmesinin neden olduğu sonuçlar sorgulanmış, bu dersin öğretiminin getireceği olumlu gelişmeden yararlanmak için bir değişim başlamıştır.

Coğrafya öğretiminde ilk yapılanmaya başlanılan 1941 Türk Coğrafya Kongresi'nden günümüze çok yol alınmıştır. Yapılan yenileşmeler zamanın şartlarıyla değerlendirildiğinde saygıya değerdir. Ancak günümüze kadar yürütülen çalışmalar coğrafya öğretimini tam olarak bulunduğu durumdan kurtaramamıştır. Bazen, yapılan çalışmalar aksi yönde olmuş ve coğrafya derslerini daha da önemsiz hale getirmiştir. Günümüz Türk toplumunda sayısal alan derslerinin daha önemli olduğu şeklinde bir algı vardır. Aslında coğrafya toplumumuzda her ne kadar sözel bir alan gibi bilinse de aslında coğrafya hem sosyal, hem sayısal ve hatta hem de fen bilimleri içerikli bir alandır (Şahin, 2001).

2002 yılında yeni bir program sürecine girilmiş ve program 2005 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Birçok branşta bu dönemde öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşımla değişim süreci başlamıştır. Coğrafya dersi bu değişimin ilk başlayanlarından ve öncülerindedir. Bu yeni programların yaklaşımı, etki-tepki, sebep-sonuç açıklamalarına dayalı davranışçı öğrenme yaklaşımı yerine, büyük oranda sebep ve çoklu sonuçlara dayalı yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına kaydırılmıştır (M.E.B. 2005). Ders içi etkinliklerden gezilere, harita kullanımından problem çözme becerilerine kadar yenilikler dikkati çekmektedir (Sönmez ve Aksoy, 2012). ayrıca ders kitaplarının görsellerden metin içeriklerine kadar uygulana programa göre düzenlenmesi de programın önemli diğer bir ayağıdır (Koç, 2012). Ancak yapılan bir değişiklik veya yenilik koşulsuz kabul edilemez. Program, başarılı olacağı, toplumun ve ortaöğretimin ihtiyaçlarını karşılayabileceği öngörülerine göre hazırlanmıştır. Değiştirilen CDÖP'yle ilgili her hangi bir pilot uygulama yapılmamıştır. Coğrafya öğretmenlerinin programı uygulamaları ve tanımlarından sonra CDÖP'ye ilişkin görüşlerinin alınması pilot uygulama olmadığı için önemlidir. CDÖP'yi uygulayan öğretmenlerin programı tanıma ve uygulamadaki kararlılığı, programlara yönelik duyuşsal özellikleri ve meslektaşları arasındaki işbirliğinin düzeyi programın uygulamadaki başarısını etkilemektedir. Coğrafya öğretmenlerine programın yaklaşımı, felsefesi, amaçları ve uygun öğretim teknikleriyle uygulanması başarılı bir şekilde izah edilmelidir. CDÖP'nin uygulamaya geçirildikten sonra, coğrafya öğretmenleri tarafından ne ölçüde özümsemişinin, kavrandığının değerlendirilmesi, dolayısıyla da geliştirilmesi, en az programın kendisi kadar önemli bir konudur. (Bulut, 2006) Şimdiye kadar söz konusu edilen düşünceler ve görüşlerden hareketle, bir programın sadece teorik olarak niteliği ya da getirdiği yaklaşım ile değerlendirilemeyeceği; uygulama ile bütünleştirilmesi gerektiği açıkça görülmektedir.

Hem AB' ye girme yolunda olan hem de uzak doğudan Afrika'ya ekonomik ve kültürel işbirliği peşinde olan ülkemizde coğrafya eğitimi de bu ölçekleri yakalayabilmelidir. CDÖP bu küçülen ve küreselleşen dünya düzeninde; tüm bu gelişmeleri yakalayabilecek gençler yetiştirebilmeyi hedefleyerek 2005 yılından itibaren tamamen değişime uğramıştır. Bu program değişiklikleri üniversite giriş sınavlarında da değişiklikleri beraberinde getirmiştir. (Sönmez ve diğ. 2013)

İlgili literatür incelendiğinde CDÖP konulu çok sayıda çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmalarda yer yer CDÖP hakkında öğretmen görüşü alınmış, yer yer CDÖP başka ders öğretim programlarıyla karşılaştırılmış ve önemli sonuçlar elde edilmiştir. Akkuş (2008), Aksoy (2004), Aksoy ve Koç (2010), Akyol (2000), Alım (2003), Arı (2003), Artvinli (2007), Avcı (2003), Coşkun (2003), Coşkun (2004), Coşkun (2011), Doğanay (1989), Ertürk ve Girgin (2005), Geçit (2008), İncekara (2006), Karabağ (2010), Kerski (2000), Oruç, Tokcan ve Demirkaya (2017), Sezer ve Tokcan (2003), Tanoba (2002), Taş (2002), Tomal (2004) CDÖP üzerine önemli çalışmalar yapmış araştırmacılardan bazılarıdır.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı 2005 yılından itibaren uygulanmaya başlanılan CDÖP'nin kazanım, öğretme-öğrenme ve ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin ne şekilde

olduğunu tespit edebilmek ve bu görüşleri çeşitli değişkenler açısından (öğretmenlerin cinsiyetleri, çalıştıkları okul türleri, kıdem yılı) incelemektir.

Araştırmada elde edilen sonuçların Türkiye’deki coğrafya öğretimine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlar Milli Eğitim Bakanlığı ve program geliştirme süreci içerisinde çalışan yetkililere bakış açısı sağlayacaktır. Coğrafya öğretmenleri bu araştırmayla program hakkında görüşlerinin alınmasından dolayı olumlu bir şekilde etkilenecektir.

Yukarıda bahsi geçen CDÖP’yi uygulamanın önemine dair tüm bu durumlar düşünüldüğünde çalışmada aşağıdaki problem cümlesi ve alt problemler üzerinde durulmuştur.

- 10. sınıf CDÖP’nin kazanımlarına, öğrenme öğretme süreçlerine ve ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretmen görüşleri ne şekildedir?

- 10. sınıf CDÖP’nin kazanımlarına, öğrenme öğretme süreçlerine ve ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretmen görüşleri Öğretmenlerin cinsiyetlerine,

- Öğretmenlerin çalıştıkları okul türlerine,

- Öğretmenlerin mesleki kıdem yıllarına göre farklılaşmakta mıdır?

3. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizi üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, tarama (survey) modeli niteliğinde yapılmıştır. Anketle yapılmış olan tarama (survey) modeli, var olan durumu olduğu gibi betimlemeyi esas alır (Karasar, 1994). Bu yöntem, sosyal bilimlerde tercih edilen bir araştırma yöntemidir (Borg ve Gall,1971:187). Bu sebeptendir ki, istatistiki veriler sağlayabilmede böylesi araştırmalar için anket önemli bir araçtır (Arseven, 2001). Bu gerekçeyle araştırma için bir ölçek hazırlanmıştır. Hazırlanan ölçek için uzman görüşleri alınmış, ilgili alan ve literatür taraması yapılmıştır.

3.2. Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’de 2005–2006 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanılan CDÖP’yi uygulayan coğrafya öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrenden random olarak seçilen 507 coğrafya öğretmeni oluşturmaktadır. Bu öğretmenlere İnternet üzerinde e-posta yöntemiyle çalışan, coğrafya öğretmenlerinin üye olduğu gruplar üzerinden e-anket uygulaması şeklinde, ulaşılabilecek öğretmenlere posta yoluyla ve hatta görüşülebilecek durumdaki coğrafya öğretmenleriyle de yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Ayrıca internet, yani bilgisayar ortamında yapılacak anket kağıt israfını önleyecek, zamandan tasarruf sağlayacak, bürokrasiyi azaltacaktır. Özellikle ABD (örneğin <http://www.asd.com>) ve Avrupa ülkelerinde bu tür anketlerin uygulanmasını da sağlayan web siteleri kurulmuş olup bu tür araştırmalar yaygındır. Ayrıca bu yöntem öğretmene, hazırlanacak anketi istediği zaman diliminde daha rahat doldurması, düzeltme yapması vb. için de kolaylık sağlamaktadır. Yine bu tür ileti gruplarında gönüllülük esas olduğu için uygulanan anketlerden alınan sonuçlar daha gerçekçi olabilmektedir (Kerski, 2000). Çünkü bu durumda; resmi yollarla anket eline ulaştırıldığı için bunu bir mecburiyet olarak hissedenlerin değil, branşı ile ilgili gelişmelere açık olan öğretmenlerin gönüllü olarak anketi inceleyip doldurdukları söylenebilir.

3.3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı

	f	%
Kadın	244	48,1
Erkek	263	51,9
Toplam	507	100,0

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların % 48,1'inin kadın, % 51,9'unun da erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görevli oldukları okul türü

Okul Türü	f	%
Genel Lise	207	41
Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesi	165	33
Meslek Lisesi	103	20
Diğer	32	6
Toplam	507	100,0

Tablo 2'den araştırmaya katılan öğretmenlerin % 41'inin Genel Lise, % 33'ünün Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesi, 20'sinin Meslek Lisesi, %6'sının diğer lise türlerinde çalıştığı anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılışı

Kıdem	f	%
1-5 yıl	53	10,5
6-10 yıl	124	24,5
11-15 yıl	132	26,0
16-20 yıl	101	19,9
20 yıl ve üzeri	97	19,1
Toplam	507	100,0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerden 11–15 yıl kıdemde olanlar %26 oran ile ilk sırada ve en büyük çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra sırayla % 24,5'lik oran ile 6–10 yıl, % 19,9 ile 16–20 yıl kıdemi olanlar, % 19,1 ile 21 yıl ve üzeri kıdemi olanlar % 10,5 ile 1–5 yıl kıdemi olanlar ve en son da gelmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada 2005 yılından itibaren uygulanmaya başlanılan CDÖP'nin kazanım, öğrenme-öğretme ve ölçme-değerlendirme süreçlerine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek ve çeşitli değişkenler açısından (cinsiyet, çalışılan okul türü, mesleki kıdem yılı) incelemek amacıyla bir tutum ölçeği kullanılmıştır. Önce hazırlanacak ölçek ve programla ilgili ön çalışma yapılmıştır. İlgili literatür, uzman görüşleri (alan uzmanı, TTKB'ndan program geliştirme uzmanı, ölçme değerlendirme uzmanı ve dil uzmanı) ile öğretmen görüşlerinden yararlanılarak araştırmacı tarafından 16 maddelik "Öğretmen Anket Formu" ölçeği oluşturulmuştur. Ölçek beşli likert tipi olacak şekilde hazırlanmıştır. Likert ölçütleri aşağıda tablo 7'de gösterilmiştir. Anket oluşturulurken birçok önemli nokta göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmalarda veri kaynağı insandır. İnsanlara ait niteliklerin, araştırmalar için veri olarak kullanılmasında izlenen yöntemler üç grupta toplanır (Arseven,2001) :

- Anket (veya Test) yöntemi ile veri toplama

- Görüşme (mülakat) yöntemi ile veri toplama
- Gözlem yöntemi ile veri toplama

Tablo 4. Likert Ölçekli Anket Maddelerinin Puanlama Aralığı

Hiç Katılmıyorum	1	1.00-1.80
Katılmıyorum	2	1.81-2.60
Kararsızım	3	2.61-3.40
Katılıyorum	4	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	5	4.21-5.00

Ölçeğin geçerli olması için uzmanlardan gelen görüş ve eleştiriler doğrultusunda hazırlanan ölçek üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak, ön çalışma için uygun hale getirilmiştir (Erden, 1998). Daha sonra bu ölçek güvenilirlik ve geçerlik analizleri, programı uygulayan toplam 113 coğrafya öğretmenine uygulanmıştır. Uygulama coğrafya öğretmenleriyle yüz yüze görüşülerek gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada öğretmenlerden toplanan ön çalışma verileri; bilgisayar paket programı SPSS 15.0 (Statistical Package for Social Sciencies) kullanılarak güvenilirlik analizine tabi tutulmuştur. Cronbach Alpha değerlerinin .60'den büyük olduğu durumlar, literatürde ve uzmanlarca ölçme aracının güvenilirliği için yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2002). Tablo 8'deki bulgular incelendiğinde, ölçeğe ait Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının 10. Sınıf kazanımlarına yönelik katsayısının .77 olduğu, öğrenme durumlarına yönelik boyutun ,76 olduğu, ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin boyutun ise ,78 olduğu görülmektedir. Buna göre, her bir alt boyutun da güvenilir olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Öğretmen Anket Formunun Alt Boyutlarına Göre Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayıları

10. Sınıf Kazanım Boyutu	1	,570	,772
	2	,522	
	3	,623	
	4	,493	
	5	,523	
Öğrenme-Öğretme Boyutu	1	,546	,764
	2	,448	
	3	,523	
	4	,543	
	5	,568	
	6	,486	
Ölçme-Değerlendirme Boyutu	1	,508	,786
	2	,616	
	3	,618	
	4	,535	
	5	,548	

Verilerin Analizi

Çalışmada istatistiksel analizler SPSS 15.0 (Statistical Package for Social Science for Personal Computers) programıyla elde edilmiştir. Araştırmanın problem cümlesi ve alt problemlerinin analizinde; betimsel istatistik, ilişkisiz örneklem için t-testi ve ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum**Tablo 6. Öğretmenlerin Programın Kazanımlarına Yönelik Görüşleri**

Anket Maddeleri	Cevap Seçenekleri										\bar{X}
	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1. 10. sınıf CDÖP'deki kazanımlar coğrafya dersinin var oluş amaçlarına uygundur.	-	-	28	5,5	115	22,7	296	58,4	68	13,4	3,80
2. 10. sınıf CDÖP'deki kazanımlar, programda öngörülen temel coğrafi kavramları kazandırabilecek niteliktedir.	1	0,2	45	8,9	125	24,7	278	54,8	58	11,4	3,68
3. 10. sınıf CDÖP'deki kazanımlar, birbirleriyle tutarlıdır. (birbirini destekleme açısından)	4	0,8	77	15,2	138	27,2	233	46,0	55	10,8	3,51
4. 10. sınıf CDÖP'deki kazanımlar programda öngörülen değerler ve tutumları (Dayanışma, hoşgörü, bilimsellik, sevgi, saygı, duyarlılık, vatanseverlik, barış, estetik, sorumluluk) kazandırabilecek niteliktedir.	7	1,4	74	14,6	151	29,8	202	39,8	73	14,4	3,51
5. (Sizce) 10. Sınıf Coğrafya Dersi için kazanımlar yeterlidir.	14	2,8	48	9,5	156	30,8	216	42,6	73	14,4	3,56
Boyut Ortalaması											3,61

Coğrafya öğretmenlerinin coğrafya öğretim programının 10. sınıf “kazanımlarına” ilişkin görüşlerinin ortalamasının ($\bar{X} = 3.61$) olup, “Katılıyorum” düzeyinde gerçekleştiği Tablo 6’da görülmektedir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Programın Yöntem Ve Tekniklerin Uygulanabilmesine (Öğretme Öğrenme Süreçleri) Yönelik Görüşleri

Anket Maddeleri	Cevap Seçenekleri										\bar{X}
	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
6. 10. sınıf CDÖP programdaki kazanımların işlenişine dair çeşitli öğretim yöntemleri ile ilgili uygulamalara imkan vermektedir.	-	-	12	2,4	102	20,1	332	65,5	61	12,0	3,87
7. 10. sınıf coğrafya dersine ayrılan süre yeterlidir.	3	0,6	29	5,7	82	16,2	219	43,2	174	34,3	4,05
8. 10. sınıf CDÖP önerilen ve kullanılmakta olan yöntemler amaçları gerçekleştirmeye yardımcı olacak niteliktedir.	-	-	16	3,2	136	26,8	304	60,0	51	10,1	3,77
9. 10. sınıf CDÖP mevcut olan araç-gereç ve materyalin kullanımına imkan vermektedir.	5	1,0	36	7,1	107	21,1	284	56,0	75	14,8	3,77
10. 10. sınıf CDÖP coğrafya etkinlik uygulamalarına imkan vermektedir.	1	0,2	19	3,7	102	20,1	299	59,0	86	17,0	3,89
11. 10. sınıf CDÖP coğrafya dersinde öğrenci aktif kılınabilecek şekilde organize edilmiştir.	4	0,8	38	7,5	117	23,1	266	52,5	82	16,2	3,77
Boyut Ortalaması											3,85

Coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin Yöntem Ve Tekniklerin Uygulanabilmesine (Öğretme Öğrenme Süreçleri) yönelik görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3.85$) olup, “*Katılıyorum*” düzeyinde gerçekleştiği Tablo 7'den görülmektedir.

Tablo 8. Öğretmenlerin Programın Ölçme Ve Değerlendirme Sürecine (10. Sınıflar Açısından) Yönelik Görüşleri

Anket Maddeleri	Cevap Seçenekleri										\bar{X}
	Hiç Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
12. Öğretim programındaki değerlendirme teknikleri süreci ve sonucu değerlendirmeye imkan vermektedir.	-	-	37	7,3	77	15,2	326	64,3	67	13,2	3,83
13. Öğrenci etkinlikleri öğrencinin bilgiyi nasıl yapılandırıldığını ve üst zihinsel becerileri ne kadar geliştirdiğini iyi bir şekilde değerlendirmeyi sağlar.	1	0,2	23	4,5	186	36,7	242	47,7	55	10,8	3,65
14. Program daha ziyade analiz ve senteze dayalı değerlendirmeye uygundur.	1	0,2	55	10,8	163	32,1	221	43,6	67	13,2	3,59
15. Klasik ölçme değerlendirmenin yanında alternatif ölçme-değerlendirmelere imkan verir.	-	-	10	2,0	74	14,6	317	62,5	106	20,9	4,02
16. Öğretim programı, öğrenim süreci içerisinde ve sonunda amaca ilişkin olarak geliştirilmesi planlanan kazanımları gerçekleştirmeyi sağlar.	-	-	21	4,1	114	22,5	339	66,9	33	6,5	3,76
Boyut Ortalaması										3,77	

Coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP'nin Ölçme Ve Değerlendirme Sürecine (10. Sınıflar Açısından) Yönelik görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3.77$) olup, “*Katılıyorum*” düzeyinde gerçekleştiği Tablo 8'den görülmektedir.

Tablo 9. Öğretmenlerin 10. sınıf CDÖP'ye İlişkin Görüşlerinin Cinsiyetlerine Göre Farklılığı için t-Testi Sonuçları

Boyut	Cinsiyet	n	\bar{X}	S	t	p
Kazanım	Kadın	244	3,58	,63	-1,220	,223
	Erkek	263	3,65	,66		
Öğretme Öğrenme Süreçleri	Kadın	244	3,77	,52	-3,254	,001
	Erkek	263	3,92	,52		
Ölçme Ve Değerlendirme Süreci	Kadın	244	3,77	,53	-,166	,868
	Erkek	263	3,77	,52		

Tablo 9'daki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programının 10. sınıf kazanımlar boyutuna ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir [$t(505) = -1,220$; $p > ,05$]. Bu bulgu araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi programının kazanımlar boyutuna ilişkin görüşlerinin benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 9'daki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programının yöntem boyutuna ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [$t(505) = -3,254$; $p < ,05$]. Bu boyutta erkek öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,92$) iken kadın öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,77$) olmuştur. Aradaki sayısal fark istatistiksel açıdan erkek öğretmenlerin lehine anlamlı bulunmuştur. Bu bulgu araştırmaya katılan erkek coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf coğrafya dersi programının yöntem boyutuna ilişkin görüşlerinin kadın öğretmenlerin görüşlerine göre daha olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 9'daki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf coğrafya dersi öğretim programının ölçme boyutuna ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir [$t(505) = -,166$; $p > ,05$]. Bu bulgu araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP'nin ölçme boyutuna ilişkin görüşlerinin benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminin analizinde, araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP'ye ilişkin görüşlerinin okul türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Analiz sonuçları tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Okul Türü Değişkenine İlişkin Betimsel Veriler

Boyut	Okul Türü	N	\bar{X}	S
Kazanım	Genel Lise	207	3,69	,65
	Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesi	165	3,51	,67
	Meslek Lisesi	103	3,61	,55
	Diğer	32	3,72	,70
	Toplam	507	3,61	,65
Öğretme Öğrenme Süreçleri	Genel Lise	207	3,93	,55
	Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesi	165	3,81	,51
	Meslek Lisesi	103	3,76	,49
	Diğer	32	3,83	,49
	Toplam	507	3,85	,53
Ölçme-Değerlendirme	Genel Lise	207	3,88	,53
	Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesi	165	3,65	,52
	Meslek Lisesi	103	3,70	,55
	Diğer	32	3,90	,32
	Toplam	507	3,77	,53

Tablo 11. Öğretmenlerin 10. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Okul Türü Değişkenine Göre Farklılığı için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P	Fark Tukey
Kazanım	Gruplar Arası	3,404	3	1,135			
	Grup İçi	208,105	503	,414	2,742	,043	1-2
	Toplam	211,509	506				
Öğretme Öğrenme Süreçleri	Gruplar Arası	2,565	3	,855			
	Grup İçi	137,396	503	,273	3,130	,025	1-3
	Toplam	139,961	506				
Ölçme-Değerlendirme	Gruplar Arası	5,658	3	1,886			
	Grup İçi	135,674	503	,270	6,993	,000	1-2
	Toplam	141,332	506				1-3

Tablo 11’deki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP’nın kazanımlar boyutuna ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [F(3-503)=2,742; p< ,05]. Anlamlı farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,69$) ile Anadolu Lisesi ve Anadolu Öğretmen Lisesi’nde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,51$) arasında Genel Lise’de görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu bulgu Genel Lise’de görev yapan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP’ın kazanımlar boyutuna ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11’deki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programının Öğretme Öğrenme Süreçleri boyutuna ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [F(3-503)=3,130; p< ,05]. Anlamlı farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,93$) ile Meslek Lisesi’nde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,76$) arasında Genel Lise’de görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu bulgu Genel Lise’de görev yapan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP’ın yöntem boyutuna ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11’deki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programının ölçme değerlendirme ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [F(3-503)= 6,993; p< ,05]. Anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre, Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,88$), Meslek Lisesi’nde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,76$) ile Anadolu ve Anadolu Öğretmen Lisesinde görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,65$) arasında genel lisede görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu bulgu Genel lisede görev yapan öğretmenlerin 10. Sınıf CDÖP’nın ölçme boyutuna ilişkin görüşlerinin Anadolu Lisesi ve Anadolu Öğretmen Lisesi ile Meslek Lisesi’nde görev yapan öğretmenlere göre daha olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmanın beşinci alt probleminin analizinde, araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin “10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programına ilişkin görüşlerinin kıdem değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Analiz sonuçları tablo 12’ de verilmiştir.

Tablo 12. Kıdem Değişkenine İlişkin Betimsel Veriler

Boyut	Kıdem	N	\bar{X}	S
Kazanım	1-5 Yıl	53	3,80	,46
	6-10 Yıl	124	3,53	,53
	11-15 Yıl	132	3,64	,56
	16-20 Yıl	101	3,50	,67
	21 Yıl ve Üzeri	97	3,70	,88
	Toplam	507	3,61	,65
Öğretme Öğrenme Süreçleri	1-5 Yıl	53	3,57	,39
	6-10 Yıl	124	4,01	,42
	11-15 Yıl	132	3,81	,54
	16-20 Yıl	101	3,80	,49
	21 Yıl ve Üzeri	97	3,92	,64
	Toplam	507	3,85	,53
Ölçme-Değerlendirme	1-5 Yıl	53	3,88	,58
	6-10 Yıl	124	3,79	,44
	11-15 Yıl	132	3,72	,43
	16-20 Yıl	101	3,66	,63
	21 Yıl ve Üzeri	97	3,87	,59
Toplam	507	3,77	,53	

Tablo 13. Öğretmenlerin 10. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Kıdem Değişkenine Göre Farklılığı için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	KT	sd	KO	F	P	Fark Tukey
Kazanım	Gruplar Arası	4,660	502	1,165			
	Grup İçi	206,848	506	,412	2,828	,0024	
	Toplam	211,509	4				
Yöntem	Gruplar Arası	8,151	502	2,038			
	Grup İçi	131,810	506	,263	7,760	,000	1-3
	Toplam	139,961	4				1-5
Ölçme-Değerlendirme	Gruplar Arası	3,104	502	1,395			
	Grup İçi	138,228	506	,275	2,818	,025	4-5
	Toplam	141,332	4				

Tablo 13'teki analiz sonuçlarına göre araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi kazanımlarına ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir [$F(4-502) = 2,828$; $p > ,05$]. Bu bulgu farklı kıdeme sahip olan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi kazanımlarına ilişkin görüşlerinin benzer olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 13'teki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin "10. sınıf coğrafya dersi Öğretme Öğrenme Süreçleri ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [$F(4-502) = 7,760$; $p < ,05$]. Anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre, 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,57$) ile 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenler ($\bar{X} = 4,01$) ve 21 yıl ve üstü kıdeme sahip ($\bar{X} = 3,92$) öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması arasında 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu bulgu 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin 10. Sınıf coğrafya dersi yöntemler boyutuna ilişkin görüşlerinin kendilerinden daha fazla kıdeme sahip (6- 10 yıl ile 21 yıl ve üzeri) öğretmenlere göre daha olumsuz olduğu şeklinde yorumlanabilir. Kısaca 6-10 yıl ile 21 yıl ve üzeri

kıdeme sahip öğretmenler 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre 10. sınıf coğrafya dersinde kullanılan yöntemler konusunda daha olumlu görüşlere sahiptir. Bu durum, 1-5 yıl kıdeme sahip coğrafya öğretmenlerinin norm puanları dolayısıyla daha kenar, fiziki olarak daha yetersiz okullarda çalışmalarıyla ve tecrübeleriyle açıklanabilir.

Tablo 13'teki analiz sonuçlarına göre; araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin ölçme boyutuna ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir [F(4-502)= 2,818; p> ,05].Anlamlı farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla Tukey HSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Çoklu karşılaştırma testi sonuçlarına göre 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,87$) ile 16-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin ortalaması ($\bar{X} = 3,66$) arasında 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu bulgu 21 yıl ve üzeri görev yapan coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP'in ölçme boyutuna ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma ve Sonuç

- Coğrafya öğretmenlerinin CDÖP'nin 10. sınıf "**kazanımlarına**" ilişkin görüşleri "**Katılıyorum**" düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu durum Artvinli'de (2007) daha düşük çıkmıştır. Coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin yöntem ve tekniklerin uygulanabilmesine (Öğretme Öğrenme Süreçleri) yönelik görüşleri "**Katılıyorum**" düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu ortalamanın Akkuş'un (2008) sonuçlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Coğrafya öğretmenlerinin 10. sınıf CDÖP'nin Ölçme Ve Değerlendirme Sürecine Yönelik görüşleri "**Katılıyorum**" düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu sonuçlar Akkuş'un (2008) bulgularıyla da örtüşmektedir. Bu sonuçlara göre coğrafya öğretmenleri CDÖP'nin kazanımlarını, öğretme-öğrenme ve ölçme-değerlendirme süreçlerini olumlu görmektedir.

- Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin CDÖP 10. sınıf kazanımları ve CDÖP 10. sınıf ölçme boyutuna ilişkin görüşleri cinsiyetlerine göre erkek öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık göstermiştir. CDÖP'nin kazanımlarını, öğretme-öğrenme ve ölçme-değerlendirme süreçlerini erkek öğretmenler kadınlara göre daha olumlu bulmuşlardır. Akkuş'un (2008) bulgularında cinsiyet değişkeni anlamlı bir fark göstermemiştir.

- Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin kazanımlar boyutuna ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık göstermiştir. Bu durum Aksoy ve Koç'un (2010) bulgularıyla da ilişkilendirilebilir. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin öğretme-öğrenme süreçleri boyutuna ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin lehine daha olumlu çıkmıştır. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi öğretim programının ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin görüşleri görev yaptıkları okul türü değişkenine göre Genel Lisede görev yapan öğretmenlerin lehine daha olumlu çıkmıştır. Bu durum Akkuş (2008) ile Aksoy ve Koç'un (2010) bulgularıyla da uyumludur.

- Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf coğrafya dersi kazanımlarına ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin "10. sınıf coğrafya dersi Öğretme Öğrenme Süreçleri ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre 1-5 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlerin aleyhine anlamlı bir farklılık göstermiştir. Bu durum Akkuş (2008) ile Aksoy ve Koç'un (2010) bulgularıyla da desteklenebilir. (Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin 10. Sınıf CDÖP'nin ölçme boyutuna ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık göstermiştir.

KAYNAKÇA

- Akkuş, M. (2008). Coğrafya Dersi Öğretim Programının (2005) Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Ankara, Türkiye: Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aksoy, B. (2004), Coğrafya Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımı, Ankara. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Aksoy B, ve Koç, H. (2010) 2005 CDÖP'na İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi Giresun Ün. Sosyal Bilimler Enst. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi Sayı: 2 Sayfa:17-52
- Akyol, Ç. (2000), Coğrafya Eğitiminde Gelişmeler ve Temel Sorunlar. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Arı, Y. (2003), Amerika Birleşik Devletlerinde Coğrafya Eğitimi Reformu: Türkiye İçin Dersler, Ankara: Türk Coğrafya Kurumu, Coğrafya Kurultayı Bildirileri.
- Artvinli, E. (2007). 2005 Coğrafya Öğretim Programı Öğretmenler Açısından Uygulanabilirlik Düzeyi Erzurum, Türkiye: Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bulut, İ. (2006)Yeni İlköğretim Birinci kademe Programlarının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Diyarbakır.
- Büyüköztürk, Ş. (2002),Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, 2. Baskı, Ankara: Pegem Yayınılık,
- Borg, W.R., Gall,M.D. (1971) "Educational, Research" New York: David McKay Company.
- Coşkun, M. (2003). Yapısalcı Öğrenme Yönteminin Coğrafya Öğretiminde Kullanılması, Ankara: Türk Coğrafya Kurumu, Coğrafya Kurultayı Bildirileri.
- Coşkun, M. (2004). Coğrafya Öğretiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı, Ankara. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Coşkun, M. (2011). Coğrafya Öğretiminde Proje Tabanlı Öğrenme, Yapılandırmacı Coğrafya Öğretimi Kitabı, Kitap Bölümü, MKM Yayıncılık, Bursa.
- Doğanay, H. (1989), Coğrafya ve Liselerimizde Coğrafya Öğretim Programları, Ankara: Coğrafya Araştırmaları, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Kurumu, Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu, Cilt IX, Sayı 1, s. 7-24.
- Ertürk, M. Girgin, M. (2005), Standartları Bakımından Coğrafya Müfredat Programlarının Karşılaştırılması, Konya: Doğu Coğrafya dergisi, Sayı:13
- Geçit, Y. (2008), "Cumhuriyet Dönemi Lise Coğrafya Öğretim Programları Üzerinde Bir Çalışma" İstanbul: Marmara Coğrafya Dergisi Sayı: 18, Temmuz, S:149
- İncekara, S. (2006), Türkiye'de ve Kanada'da Ortaöğretim Coğrafya Eğitim Ve Öğretiminin Müfredat, Metot ve Araç-Gereçler Açısından Değerlendirilmesi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi,
- Karabağ, S. (2010), Coğrafya Öğretiminde Anahtar Sorular ve Kavramlar. Ankara: G.Ü Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi 18 .2 s.25-41.
- Kerski, J.J. (2000) The implementation and effectiveness of Geographic Information Systems Technology and Methods in Secondary Education, Colorado: University of Colorado, Department of Geography.

-
- MEB, 2005, Coğrafya Dersi Öğretim Programı. Milli Eğitim Bakanlığı, TTKB. Ankara.
- Koç, H. (2012) Ortaöğretim Coğrafya Ders Kitaplarında Kullanılan Metin Türleri. Atatürk Ün. Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. Cilt 12. Sayı 48. s.17-39
- Oruç, Ş, Tokcan, H., Demirkaya, H. (2017). Yapılandırmacı Yaklaşımına Bir Örnek: Osmanlı Dönemi Coğrafya ve Coğrafya Öğretimi 2. Baskı (Kişiler, Eserler, Kitaplar, Makaleler, Ders Örnekleri). Ankara: Pegem Akademi
- Sezer, A, Tokcan, H. (2003). İş Birliğine Dayalı Öğrenmenin Coğrafya Dersinde Akademik Başarı Üzerine Etkisi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23(3), 227-242.
- Sönmez Ö.F. Aksoy B. (2012) İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Harita Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi. Turkish Studies. Volume 7/1 Winter 2012, p.1905-1924
- Sönmez Ö. F. (2013) ÖSS, YGS ve LYS Sınavlarındaki Coğrafya Sorularının Bloom Taksonomisi Bilişsel Alan Düzeyi Açısından Analizi. Karadeniz Araştırmaları. Sayı 36 s. 257-275
- Şahin, C. (2001). Türkiye’de Coğrafya Öğretimi, Sorunlar- Çözüm Önerileri. Gündüz Yayıncılık, Ankara
- Tanoba S. (2002) Ortaöğretim Kurumlarının 9. (Lise 1.) Sınıflarında Uygulanan Coğrafya Öğretim Programının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü /Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı Ankara.
- Taş, H. İbrahim; (2002), ABD ve Türkiye’nin Öğretim Kurumlarındaki Coğrafya Öğretiminin Karşılaştırılması, İstanbul: Marmara Coğrafya Dergisi, Sayı:6.
- Tomal, N. (2004) Lise Coğrafya Öğretmenlerimizin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri, Ankara: Milli Eğitim Dergisi, Sayı:162, Bahar.